

Ikt. sz.: EUB-40/7-1/2015.

EUB-3/2015. sz. ülés
(EUB-26/2014-2018.) sz. ülés

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2015. március 2-án, hétfőn, 11 óra 00 perckor
az Országház főemelet 66. tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Duna Régió Stratégia végrehajtásának aktuális helyzetéről</i>	6
<i>Joó István, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos szóbeli tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, észrevételek, megjegyzések</i>	13
<i>Joó István, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos válaszai az elhangzottakra</i>	16
<i>Dr. Dobi László főosztályvezető-helyettes (Országos Vízügyi Főigazgatóság) válaszai</i>	18
<i>Az ülés berekesztése</i>	21

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Duna Régió Stratégia végrehajtásának aktuális helyzetéről
Előterjesztő:
Joó István, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Tessely Zoltán** (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Csóbör Katalin (Fidesz)
Gyopáros Alpár (Fidesz)
Dr. Tóth Bertalan (MSZP)
Firtl Mátyás (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)
Farkas Flórián (Fidesz) Firtl Mátyásnak (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főtanácsadó

Meghívottak

Joó István, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri
biztos (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
Dr. Dobi László főosztályvezető-helyettes (Országos Vízügyi
Főigazgatóság)

Jelenlévők

Jenei Gábor programirányító (Miniszterelnökség)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 00 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok mindenkinek! Az Európai ügyek bizottságának 2015. március 2-ai ülését megnyitom.

Mai egyetlen tervezett napirendi pontunk: Tájékoztató a Duna Régió Stratégia végrehajtásának aktuális helyzetéről.

Tisztelettel köszöntöm előterjesztőnket, Joó Istvánt, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztost a Külgazdasági és Külügyminisztérium részéről. Köszöntöm képviselőtársaimat, munkatársainkat és minden kedves vendégünket, akik érdeklődnek a bizottság mai munkája iránt.

Megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. Az eseti helyettesítési megbízásokról szeretnék tájékoztatást adni. Hörsik Richárd elnök urat jómagam helyettesítem, Farkas Flórián képviselő urat pedig Firtl Mátyás képviselőtársunk. Így 7 szavazati joggal a bizottságunk ma határozatképes.

Napirend előtt szeretném tájékoztatni a kedves bizottságot, hogy Hörsik elnök úr ma néppárti elnöki egyeztetésen vesz részt Brüsszelben, továbbá arról, hogy csütörtökön bizottságunk delegációja tárgyalást folytatott Věra Jourová asszonnyal, az Európai Bizottság igazságügyért, fogyasztóvédelemért és nemek közötti egyenlőségért felelős tagjával. A delegációnknak tervezett tagjai voltak: Hörsik Richárd elnök úr, Tóth Bertalan képviselő úr és jómagam. Képviselő úr az esemény előtt jelezte, hogy nem tud részt venni a megbeszélésen, így ketten vettünk azon részt, amelynek fő témája az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló rendelettervezet volt, amely vonatkozásában - mint ismert - 2013 októberében az Országgyűlés megállapította a szubsidiaritás elvének a sérülését. Valamint szóba került a Transzatlanti Kereskedelmi és Beruházási Partnerséggel kapcsolatos álláspont, valamint az Európai Unió és a tagállamok nemzeti parlamentjei közötti új kapcsolatrendszer kialakításának a kétoldalú igénye is.

A beszámoló után a mai egyetlen napirendünk a Duna Régió Stratégia végrehajtásának aktuális helyzetéről szól. Kérdezem, hogy a napirend elfogadása előtt van-e valakinek még javaslata. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet.

Kérem, hogy szavazzunk a napirendről. Aki azt elfogadja, kérem, hogy most jelezze! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy egyhangúlag a bizottság a napirendet elfogadta.

Parancsoljon!

DR. TÓTH BERTALAN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr, és elnézést, hogy így a napirend elfogadása után, de egy nagyon rövid észrevételt és javaslatot szeretnék tenni a bizottság ülésével kapcsolatban. Bár elnök úr nincs itt, de az Országgyűlés áttért egy új ülésrendre, A) hét, B) hét ülésrendre, aminek ha jól értelmeztem az indokát, hogy egy elég erőteljes plenáris ülészak az A) héten, négy napon, és egy B) hét, amikor a bizottságok tudják a munkájukat végezni.

Szeretném javasolni, hogy az Európai ügyek bizottsága is eszerint járjon el, mert ugye, minden frakció felkészül egy adott hétre, nekünk is a frakcióülésünk ilyenkor kerül megrendezésre, megszervezésre, hogy felkészüljünk az adott komolyabb és hosszadalmasabb hétre. Ezért én javaslom, és nyilván a jegyzőkönyvön keresztül is szeretném elnök urat kérni arra, hogy a bizottság is alkalmazkodjon ehhez az új munkarendhez, és nyilván a munkánkat inkább a B) héten végezzük el. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úrnak a javaslatát. Tájékoztatásul szeretném közölni, hogy elnök úr vélhetően éppen ez ügyben is elnökségi megbeszélést hívott össze a holnapi napra, amely háromnegyed 9-kor kerül megrendezésre, és nyilvánvalóan az ön javaslatáról is fogunk tudni tárgyalni. De gondolom, hogy hasonló oknál fogva került összehívásra az elnökségi összejövetel.

Tájékoztató a Duna Régió Stratégia végrehajtásának aktuális helyzetéről

Visszatérve a napirendre: bizottságunk tisztában van azzal, hogy a makroregionális együttműködésnek növekvő jelentősége van és lesz Európában. Ezt jól tükrözi a jóváhagyott három ilyen stratégia: a Balti-tengeri Stratégia, amely 2009-ben került jóváhagyásra, a Duna Régió Stratégia, amely 2011-ben, és az Adriai- és Jón-tengeri Stratégia 2014-ben.

Ezeknek a létrejötté, valamint az előkészítési szakaszban lévő Alpok és Adria Stratégia is azt mondhatja velünk, hogy ezen stratégiák jelentősége egyre növekedni fog. Számunkra azért is fontos a mai napirendi pontunk tárgya, hiszen a soros magyar elnökség alatt, 2011 júniusában került jóváhagyásra az Európai Unió második makroregionális stratégiája, a Duna Régió Stratégia, amely 9 európai uniós tagállamot és 5 Unión kívüli országot érintő stratégia.

Legutóbb bizottságunk ennek a stratégiának a végrehajtási állapotáról 2013 áprilisában, a Közép-Európai Kezdeményezés magyar elnöksége alatt kapott tájékoztatást, ezért is fontos az számunkra, hogy most ismételten napirendre vehetjük.

Kedves képviselőtársaim az írásos háttéranyagot a csütörtöki nap folyamán kézhez vehették. Most felkérem miniszteri biztos urat, Joó Istvánt, tartsa meg előadását a Duna stratégia végrehajtásának aktuális állásáról. Önt illeti a szó.

Joó István, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos szóbeli tájékoztatója

JOÓ ISTVÁN, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Először is szeretném megköszönni a lehetőséget, hogy ma itt számot adhatok a Duna Régió Stratégia fejleményeiről és az elmúlt években elért eredményeiről, továbbá a jövőbeli célkitűzéseinkről is. Ahogy azt elnök úr említette, utoljára 2013 áprilisában volt arra lehetőség, hogy a bizottság áttekintse, hogy milyen eredmények vannak a stratégiához köthetően, így két év távlatából azt gondolom, hogy van mit értékelnünk.

Az új kormány megalakulásakor, 2014-ben egy egyértelmű helyzet jött létre azzal, hogy a Duna Régió Stratégiával kapcsolatos kormányzati koordinációs feladatok a Külgazdasági és Külügyminisztérium hatáskörébe kerültek. Azt gondoljuk, hogy ezt több indokkal is alá lehet támasztani. A legfontosabb ezek közül az, hogy a regionális érdekérvényesítés alapvetően egyfajta diplomáciai tevékenység, amelyhez adtak a keretek a minisztérium keretei között, illetve rendelkezésünkre áll az a külképviseleti hálózat, ami tudja ezt a típusú munkánkat támogatni. Továbbá azt gondoljuk, hogy a maga módján ez a makroregionális együttműködés is hozzájárulhat a Külgazdasági és Külügyminisztérium új célkitűzéseinek az eléréséhez.

Továbbá szintén az is indokolta ezt a változást, hogy alapvetően a Külügyminiszterek Fóruma az a fórum, amely felelős a stratégiával kapcsolatos főbb irányok, politikai iránymutatás megfogalmazásáért.

Ahogy azt elnök úr is említette, egyre növekvő a jelentősége az ilyen típusú együttműködéseknek az Európai Unióban. 2009-ben született meg a Balti Stratégia,

2011-ben a magyar elnökség alatt a Duna Stratégia, tavaly év végén elfogadásra került az Adriai- és Jón-tengeri Stratégia, illetve a továbbiakban pedig látunk arra mutató törekvéseket, hogy új makroregionális stratégiák is kidolgozásra kerüljenek, ilyen például az Alpok és az Atlanti Stratégia is.

Tehát összességében azt mondhatjuk el az elmúlt időszak tapasztalatai alapján, hogy az országok látják ennek a típusú együttműködésnek a hozzáadott értékét, és tisztában vannak azzal, hogy hogyan lehet közösen feltérképezni az egy-egy régióra jellemző problémákat, és hogyan lehet az ezekhez kapcsolódó összehangolt, együttes válaszokat kidolgozni.

Ami az európai uniós központi támogatását illeti az ilyen típusú kezdeményezésnek, látható, hogy a korábbiakban Johannes Hahn osztrák biztos volt felelős ezért a típusú munkáért, illetve a jövőben pedig az új Bizottság megalakulásával a román biztos felügyeli ezt a területet. Mindkét biztos erőteljesen támogatja, illetve támogatta ezt a típusú együttműködést, hiszen Ausztria és Románia mindig hangoztatja, hogy ők közösen voltak ennek a típusú gondolkodásnak az elindítói, mármint ami a Duna Régió Stratégiát illeti.

Általánosságban elmondható, hogy egyre több miniszteri szintű találkozó kapcsolódik a stratégia végrehajtásához, a kutatás-fejlesztésért felelős miniszterek is összegyűltek már, hogy fontos kérdéseket vitassanak meg, a külügyminiszterek informális tanácskozása rendszeresen ülésezik, ebben az évben várhatóan kétszer is sor fog kerülni ilyen típusú találkozóra, illetve tavaly decemberben első ízben találkoztak a közlekedésért felelős Duna régiós miniszterek.

Ami egy fontos fejlemény a stratégiát illetően, az az, hogy osztrák felvetésre, egyelőre még nyitott kérdés ugyan, de várhatóan a stratégiának lesz egy fő képviselője, és ez egyfajta új lendületet adhat ennek a makroregionális együttműködésnek, már csak azért is, mert így egy személyben lenne valaki, aki képes lenne a különböző formációk előtt megjeleníteni ezt az együttműködési keretet.

A Duna Régió Stratégiát illetően - ahogy elnök úr is elmondta - 9 EU-ország és 5 EU-n kívüli állam vesz részt az együttműködésben. Óriásiak azok a fejlettségbeli különbségek, amelyek tapasztalhatók a makroregionális együttműködés keretei között. Elég, hogyha belegondolunk abba, hogy ennek az együttműködésnek a részese Ausztria, Németország vagy pedig Európa legszegényebb államai közül például Bosznia-Hercegovina és Moldova is.

Ami a felelősségi területeket érinti, egy rendkívül összetett együttműködési keretről van szó, 12 különböző szakterület mentén próbálja összehangolni a fejlesztéspolitikákat a makroregionális koncepció, és Magyarországnak három terület esetében, három igen fontos terület esetében van kiemelt szerepe. Ilyen a fenntartható energia használatának az ösztönzése, a vízminőségi terület kérdései, vagy éppen a környezeti kockázatok kezeléséért felelős terület is, amely elsősorban árvízvédelmi kérdésekkel foglalkozik.

Ami a hazai koordinációt illeti, a honvédelmi tárcán kívül valamennyi minisztérium érintett ebben a munkában az egyes szakterületekhez kapcsolódóan. Egy tárcaközi munkacsoport keretében koordináljuk az egységes magyar álláspontot, illetve a végrehajtással kapcsolatos feladatokat.

Miután átvettük a stratégiával kapcsolatos koordinációs feladatokat, három célkitűzést fogalmaztunk meg azoknak, akik részt veszünk ebben a végrehajtási munkában. Az első és legfontosabb az, hogy minél több magyar vezetésű és hangsúlyos magyar részvételű nemzetközi projektet indítsunk újtárra a Duna Régió Stratégia keretei között. Ez a leghangsúlyosabb feladatunk, amely természetesen szorosan összekapcsolódik a Külgazdasági és Külügyminisztérium új célkitűzésrendszerével is.

A 2007-2013-as időszaknak levontuk a tapasztalatait az ilyen típusú együttműködések tekintetében. Azt láttuk, azt érzékeltük, hogy a tőlünk nyugatabbra lévő országok pontosan felismerték azt, hogy a különböző nemzetközi projektek milyen lehetőségeket kínálnak a számukra, hogyan lehet az információkat begyűjteni országoktól, hogyan lehet az ott lévő tudást megszerezni, és az ilyen típusú nemzetközi vagy transznacionális projekteknek az úgymond farvizén hogyan lehet a saját vállalkozásaikat helyzetbe hozni a különböző piacokon.

Ez természetesen alapvetően nem elítélendő, hanem egy követendő példa, így magunk is ezt szeretnénk a következő időszakban megvalósítani.

A 2-es típusú törekvés, a 2-es célkitűzés az a nem EU-s országok integrációs törekvéseinek a támogatását jelenti a magyar tapasztalatok átadásával. Ez szorosan összefügg az elsővel. A vízgazdálkodás tekintetében ismert az, hogy Magyarország milyen tapasztalatokkal, milyen tudással rendelkezik, és a makroregionális együttműködés pedig egy szervezett keretet biztosít arra, hogy ezt a típusú szakértelmünket és tudásunkat átadjuk azoknak az országoknak, akik viszonylag kevesebb tapasztalattal rendelkeznek ezen a területen, akár legyenek ezek a Nyugat-Balkán országai is, vagy tőlünk keletre lévő országok.

A harmadik célkitűzés pedig az, hogy a magyar vízdiplomáciai törekvéseket segítsük a stratégia eszközrendszerével. Természetesen nem szeretnénk túlértékelni a stratégia lehetőségeit ebből a szempontból, viszont látható, hogy akár a 2011 utáni időszakban volt egy sikeres Duna-Mekong együttműködés, illetve egyre intenzívebb az érdeklődés főleg Ázsiából a magyar vízügyi tudás iránt, és egy különleges fegyvertény Magyarország kezében az, hogy a vízgazdálkodással kapcsolatos területeket a stratégia keretei között irányíthatjuk.

Ami az első időszakát illeti a stratégiának, nagyon fontos, hogy a 2007-2013-as fejlesztési időszak végén voltunk, amikor elfogadásra került a Duna Régió Stratégia. Viszonylag limitáltak voltak a rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek, másrészt pedig ki kellett dolgoznunk azokat a partnerségi rendszereket, azokat az együttműködési kereteket, amelyek képesek arra, hogy immár a 2014-2020-as fejlesztési időszakban valódi hozzáadott értéket jelentő projekteket valósítsunk meg. Illetve fel kellett térképezni a keretrendszerben azokat a kérdéseket, amelyben valódi hozzáadott értéke lehet a Duna Régió Stratégiának, így ez természetesen egy időigényes munka volt.

Ami a kezdeteket illeti, utólag visszanézve én azt gondolom, hogy túlzott elvárások voltak megfogalmazva a Duna Régió Stratégiával szemben, és egyszerűen kellett az a bizonyos felkészülési időszak, aminek most már a végére értünk. Nagyon fontos, hogy a 2014-2020-as fejlesztési időszak programozásába hatékonyan beépült, illetve beépül a Duna Régió Stratégia, kezdve a Partnerségi Megállapodástól egészen a hazai felhasználású különböző forrásokig, operatív programokig, vagy legyen szó a határon átnyúló együttműködési programokról, a Duna Régió Stratégia szempontjai mindenhol megjelennek.

Mielőtt a konkrét eredményekre térnék át az egyes magyar irányítású szakterületek esetében, néhány általános eredményt is szeretnék megosztani önökkel. Én azt gondolom, hogy pontosan ismerve a 14 országos együttműködési keretet, Magyarország megőrizte azt a vezető szerepét, amelyet azzal szerzett meg, hogy 2011-ben, a mi elnökségünk alatt került elindításra ez az együttműködés.

Komoly stratégiai partneri együttműködést alakítottunk ki országokkal, elsősorban Németországot tudnám kiemelni innen, különösen Baden-Württemberg tartományt, továbbá Csehországot, illetve a nem EU-s országokat, akikkel rendkívül szoros és napi szintű az együttműködésünk.

A Stratégia - ahogy említettem - hangsúlyosan megjelenik a különböző operatív programokban, különböző finanszírozási forrásokban, és egy új elemként a kétoldalú együttműködések keretében is érvényesítettük ezt a típusú munkát és együttműködést, hogy a különböző gazdasági vegyes bizottságokban vagy kormányközi vegyes bizottságokban a stratégiával kapcsolatos feladatok és közös projektek is megjelenjenek. Az elmúlt időszakban Baden-Württemberggel, Bajorországgal, Horvátországgal, Moldovával és Szerbiával kapcsolatban volt ilyen típusú együttműködés, tehát gazdasági vegyes bizottságok vagy kormányközi vegyes bizottságok üléseztek, és hangsúlyos része lett az együttműködésnek a Duna Régió Stratégia is.

Ahogy a későbbiekben be fogok számolni arról, számos magyar vezetésű projektnek az összeállítását és a felkészülését tudtuk elindítani. Ami a területeket illeti, örömmel jelenthetem be, hogy az Európai Bizottság a legjobb értékelést adta a Magyarország által felügyelt energetikai területnek, immáron másodszer állapítja meg az Európai Bizottság jelentése, hogy a legnagyobb hozzáadott értékkel rendelkező terület az éppen az energetikai terület.

Hatékonyan segítjük a nem EU-s országok részvételét a stratégiában, erre is fogok konkrét példákat hozni a tisztelt bizottságnak.

Egy igen komoly eredmény - és ezt az elődeim is és magam is következetesen támogattuk -, hogy budapesti központtal jöhetett létre az úgynevezett Duna Transznacionális Program, amely több mint 250 millió eurót fog mobilizálni azért, hogy a Stratégia célkitűzéseit és projektjeit megvalósíthassuk az előttünk álló időszakban. Az irányító hatósága és a technikai titkársága a Nemzetgazdasági Minisztérium keretei között működik a jövőben.

Egy igen fontos eredmény az is, hogy a Duna Régió Stratégia szempontrendszer, célkitűzései és projektjei megjelennek a helyi szintű tervezési folyamatokban is. Pozitív példaként szeretném megemlíteni, hogy a Pest Megyei Önkormányzat elkészítette a saját Duna Régió Stratégiáját, azaz a Duna Stratégia, mint makroregionális keretrendszer célkitűzései alapján határozták meg saját fejlesztési elképzeléseiket, és egyre több ilyen kezdeményezést tapasztalunk. Látható, hogy például a Vajdaság és a déli magyar megyék is valamilyen hasonló típusú együttműködésben gondolkodnak, azaz hogy a Duna Stratégia vezérfonala mentén foglalják össze azokat a közös fejlesztéseket, amit a 2014-2020-as időszakban meg tudnak valósítani.

Erősítettük a Stratégiának a parlamenti dimenzióját, éppen itt, a Ház falai között volt megrendezve a Dunai Parlamenti Képviselők 2. Konferenciája Jakab alelnök úr vezényletével, és itt a képviselők kiemelten foglalkoztak az árvízvédelmi kérdésekkel.

Ez egy nagyon fontos és új hangsúlyos eleme a Stratégiának, be kell vonni azokat a szereplőket is, akik kapcsolatot tudnak fenntartani a helyi érdekeltekkel vagy akár a civil szférának a képviselőivel.

Hogyha megengedik, akkor át is térnék az energiaterület eredményeinek a bemutatására. Nagyon fontos, hogy előremutató kezdeményezéseket valósított meg ez a terület, amely megmutatta, hogy mi a valódi hozzáadott értéke a makroregionális szemléletmódnak.

Elsőként emelném ki, hogy ez a terület volt az, amely elkészítette a Duna régiónak a gázpiaci modelljét. Az országok közösen határozták meg, hogy melyek azok a gázpiaci infrastruktúra-fejlesztések, amelyeket a 2014-2020-as időszakban meg kell valósítani a pénzügyi forrásokat felhasználva, és sikerült ezeket az eredményeket, a modellezésnek az eredményeit becsatornázni a különböző brüsszeli döntéshozatali folyamatokba.

Ez a modell képes volt arra, hogy megmutassa, hogy egy adott infrastruktúraelem megvalósítása hogyan befolyásolná a gáz árát a Duna régió egyes országaiban. De ilyen előremutató munkaként tudnám kiemelni a gáztároló elemzését is ennek a területnek. Az országok szinte mindegyike, aki Magyarország körül található, illetve a Duna régióban - EU-s országokról beszélek -, megfogalmazták, hogy szeretnék gáztároló-kapacitás fejlesztéseket megvalósítani a 2014-2020-as fejlesztési időszak forrásainak terhére.

Mielőtt ez megtörtént volna, mi azt mondtuk a Stratégia keretei között, hogy nézzük meg, elemezzük azt, hogy milyen jelen pillanatban a gáztároló-kapacitás ellátottság a Duna régióban, és az elemzés azt mutatta, hogy már most 4 milliárd köbméternyi fölös kapacitás van, és hogyha megvalósítjuk azokat a fejlesztéseket, amelyeket az országok előre jeleztek, akkor ez pedig 9 milliárd köbméterre fog emelkedni, amely óriási szám.

Sikerült ezt a munkát becsatornázni ismételten a brüsszeli döntéshozatali folyamatokba, ahol az úgynevezett közös érdekű projektek kiválasztási folyamata zajlott, és én azt gondolom, hogy nekünk is nagy részünk van abban, hogy a következő időszakban nem fognak közösségi forrásokat fordítani ilyen típusú fejlesztések megvalósítására, és az természetesen összhangban van a magyar nemzeti célkitűzésekkel is.

Ez a terület elkészítette a Duna régió biomassza-akciótervét, és ezen alapulva kidolgozott egy olyan makroregionális projektet, amelyet a következő időszakban a Szent István Egyetem vezetésével kívánunk megvalósítani. Nyolc ország vesz részt ebben az együttműködésben, amely kapcsolódik az 1. számú célkitűzésünkhöz, vagyis hogy a 2014-2020-as időszakban minél több magyar vezetésű vagy hangsúlyos magyar részvételű projektet szeretnénk látni.

Ez egy olyan bioenergia statisztikai adatbázist fog létrehozni, amely alkalmas arra, hogy a befektetési döntéseket támogassa ebben a témakörben.

A geotermia vonatkozásában átfogóan értékeltük azt, hogy az egyes országok milyen potenciállal rendelkeznek, illetve milyen fejlesztési lehetőségeik vannak, ezt összefoglaltuk egy elemzés formájában, és ezen alapulva megkezdtük egy olyan makroregionális projektnek az előkészítését, amelyet a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet fog vezetni a jövőben tíz ország részvételével.

Ezek olyan projektek, amelyek esetében a konzorciumok felállításra kerültek, megvannak a résztvevő partnerek, és már az egyes úgynevezett munkacsomagok is elosztásra kerültek az országok között.

Ami a nem EU-s országok integrációs törekvéseinek a támogatását illeti, a Magyarország által vezetett energia terület egy energiapiaci tréningprogramot valósított meg Moldovában. Moldova vállalta, hogy saját jogrendszerébe átveszi az Európai Unió harmadik energiacsomagjának bizonyos rendelkezéseit, viszont problémákkal nézett szembe, amikor azt próbálta megvalósítani, hogy át is ültesse ezeket a szabályozásokat a nemzeti gyakorlatba. A Duna Régió Stratégia keretei között éppen ezért volt kiemelkedő jelentőségű, hogy egy tudástranzfer projektet valósítottunk meg Kisinyovban, amikor lehetőség volt arra, hogy a legjobb magyar szakértők bevonásával, illetve számos dunás ország szakértőinek a bevonásával elmondhassuk szervezett keretek között, hogy például Magyarország esetében melyek voltak azok a legjobb gyakorlatok, melyeket ők is át tudnak venni, illetve melyek voltak azok a példák, amiket pedig nekik is el kell kerülniük.

Természetesen azon túl, hogy amikor ezt a munkát megvalósítjuk, akkor a magyar szakértelmet átadjuk, lehetőség van arra is, hogy a magyar piaci szereplők, akik szintén jelen voltak ezen a képzési programon, feltérképezzék, hogy egyébként az adott országban számukra milyen energiapiaci lehetőségek vannak.

A Training Programot mind az Európai Bizottság, mind a moldáv kormányzat igen nagyra értékelte, és az Európai Bizottság azt a mai napig referenciaként használja. A biomassza tekintetében nagyon fontos megemlítenem, hogy az Európai Uniónak a Joint Research Centre, vagyis a Közös Kutatóközpontja pedig a biomassza tekintetében használja hivatkozásként ezt a típusú munkát, amit megvalósítottunk az elmúlt időszakban. Egyébként hoztunk is néhány kinyomtatott példányt, amit esetleg körbe is adnánk, hogy a tisztelt bizottság is megnézhesse.

Ami a vízminőségi területnek az eredményeit illeti, ezt a munkát Magyarország Szlovákiával közösen végzi. Számos elemzést valósított meg ez a terület a pufferezónák helyzetéről, a hulladékgazdálkodási kérdésekről, vagy éppen alternatív szennyvízkezelési technikák használatáról is az elmúlt időszakban. Viszont ami ettől sokkal fontosabb, az az, hogy a következő időszakban elindulhat magyar vezetéssel egy úgynevezett Duna vízgyűjtő hordalékmenedzsment projekt. Nagyon komoly erőfeszítéseket kellett végeznünk azért, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem lehessen az, aki a jövőben ezt a projektet vezeti. Ebben a tekintetben meg kellett küzdenünk a tőlünk úgymond nyugatra lévő országokkal, akik nem igazán tudták azt elfogadni, hogy ebben a kérdésben igenis, nagyon komoly magyar tapasztalatok vannak, amelyeket fel tudunk használni.

A célja ennek a projektnek, amelyben a terveink szerint 6 ország fog részt venni, az, hogy a hordalékegyensúly témakörében a még nyitott kérdésekre választ adjon a jogszabályalkotóknak és az érdekelt szakembereknek, akik a későbbiekben ezen alapulva különböző döntéseket hozhatnak meg. Pontosan ismert a Duna medrének nemkívánatos mélyülése, amely problémára szintén megalapozott válaszokat adhat az a munka, amit ebben a keretben fogunk elvégezni a következő időszakban.

Szeretném itt azt is megemlíteni, hogy a magyar diplomácia is mögé állt ennek a projektnek, és nagyon komoly erőfeszítéseket végzett azért, hogy végül ne lehessen megkérdőjelezni, hogy a Műszaki Egyetem fogja elindítani ezt a típusú munkát.

Ami a Tiszával kapcsolatos munkákat illeti, Magyarország vízgazdálkodási problémáinak közel 70 százaléka a Tiszához kötődik. Ez egy nagyon fontos és elrettentő szám. Korábban a Tiszával kapcsolatos nemzetközi vízgyűjtő-gazdálkodási tevékenységet Bécsből irányították a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság keretében, vagyis az ICPDR keretében.

Egy komoly eredményt értünk el azzal, hogy tavaly novemberben szolnoki székhellyel átadhattunk egy Tisza Irodát, amely a továbbiakban a koordinációs platformot fogja biztosítani, illetve segíteni a Tisza Csoport munkáját, amelyben valamennyi érintett ország részt vesz.

A Tiszával kapcsolatban szeretnénk egy nemzetközi projektet elindítani a következő hónapokban, éppen azért, hogy a szolnoki székhellyel létrejött irodának megfelelő szakmai és intézményi háttérrel tudjunk biztosítani. Ennek az első magyar oldali egyeztetésére, mármint a projekt tartalmának, szakmai irányainak a meghatározására március 11-én kerül majd sor a Külgazdasági és Külügyminisztériumban. Tehát ahogy említettem, november 4-én adtuk át ezt az irodát szolnoki székhellyel, jelen volt a Belügyminisztérium, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, illetve a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottságnak a vezetése is.

Ennek az irodának az a célja, hogy a szakmai együttműködés feltételeit megteremtse, és az is, hogy koordinálja a Tisza Csoporttal kapcsolatos tevékenységeket a jövőben.

Ami az árvízvédelmi terület eredményeit illeti, ezt a területet Magyarország Romániával közösen koordinálja. Elkészítettük a Duna régió árvízvédelmi intézkedési programját. Pontosan ismert az, hogy milyen pusztító árvizek voltak az elmúlt

időszakban, elég 2013-ra gondolnunk itt, Magyarországon, vagy pedig 2014-re, amikor Bosznia-Hercegovinában és Szerbiában voltak igen súlyos, pusztító árvizek, amelyek több évtizeddel vetették vissza az adott országok gazdasági fejlődését.

2013-ban volt egy magas szintű politikai támogatás, illetve egyetértés abban, hogy ez egy olyan típusú probléma, amelyet nem lehet bilaterális keretek között megoldani, így a Duna Régió Stratégia az egy alkalmas eszköz arra, hogy koordinált válaszokat adjunk az ilyen típusú kihívásokra.

Ezt a politikai támogatást kihasználva, magyar szakértők vezetésével kezdődött meg az az árvízvédelmi felmérés, amely során a Duna Régió Stratégia mind a 14 országába ellátogattunk, azért, hogy pontosan megismerjük az egyes országokban az elmúlt évtizedek árvizeihez kötődő tapasztalatokat, illetve azt is, hogy milyen típusú fejlesztéseket kell koordinált módon, együttesen megvalósítanunk azért a következő időszakban, hogy érdemben javuljon az árvízvédelmi helyzet a Duna régióban.

Azon túl, hogy ez egy rendkívül izgalmas dokumentum, természetesen nem az volt a lényeg, hogy a tapasztalatokat összegezzük, hanem hogy lerakjuk az asztalra azokat a konkrét projekteket, amelyeket el kell indítanunk azért, hogy javuljon a helyzet, és az első ilyen kezdeményezés az az árvízvédelmi előrejelző rendszereknek az összehangolása az egyes országok között.

Igen meglepő az, hogy mennyire elavult rendszerek működnek sok esetben, illetve még azok sem, rendkívül változatos, hogy az egyes országok milyen mennyiségű és minőségű vízügyi adatot adnak át egymásnak, ezért ésszerű az, hogy ezen a helyzeten a lehető leggyorsabban megpróbáljunk javítani. Magyarország esetében ez szintén egy kiemelt probléma, mármint az árvízvédelemnek és az árvizeknek a problémaköre, hiszen Magyarországon az emberek, infrastruktúrák és vállalkozások 30 százaléka árvízzel veszélyeztetett területen található.

Itt látható tehát, hogy hogyan zajlott az árvízvédelmi konzultáció. Több mint 70 intézmény került bevonásra, köztük az Európai Bizottságnak különböző főigazgatóságai, minisztériumok, a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottságnak a szakértő csoportja is. Tehát egy igen komoly munka van mögöttünk, amelyet tavaly szeptemberben sikerült lezárni, amikor is Moldovában tartottuk az utolsó ilyen típusú egyeztetést.

Szeretném arról is tájékoztatni önöket, hogy a Duna Régió Stratégia következetesen támogatja az ukrán-magyar árvízvédelmi együttműködést. Éppen a múlt héten jártunk a határtérségben azért, hogy pontosan megismerjük, hogy az országoknak, a két országnak milyen fejlesztéseket kell megvalósítani a 2014-2020-as időszakban, hogy érdemben javuljon az árvízvédelmi helyzet a térségben. Végül is sikerült az ukrán és a magyar szakértők között egyfajta konszenzust kialakítanunk a Duna Régió Stratégia támogatásával, hogy melyek azok a legsürgetőbb projektek, amelyeket meg kell valósítanunk, tekintettel arra, hogy limitáltak lesznek a források, amelyek rendelkezésre állnak az ilyen típusú nemzetközi együttműködésekre.

Ez a terület ukrán és moldáv vízügyi szakértőket is fogadott itt, Magyarországon, éppen azért, hogy a jól ismert magyar tapasztalatokat szervezetteren meg tudjuk osztani ezekkel az országokkal, és igen pozitív előrelépés tapasztalható például Moldova esetében, aki jelezte, hogy szeretné, hogyha minél több moldáv diák tudna magyarországi felsőoktatási intézményekben tanulni vízgazdálkodási kérdésekkel kapcsolatban.

2014 decemberében egy bosnyák vízügyi szakértői csoportot fogadtunk Magyarországon. Bemutattuk nekik, hogy milyen árvízvédelmi és vízgazdálkodási gyakorlatok érhetőek el nálunk, és ezen alapulva, 2015-ben végre fogunk hajtani egy olyan képzési programot Bosznia-Hercegovinában, amely az árvízvédelmi szakértőiknek a képzésére irányul.

Ami az eszköztárát illeti a Stratégiának, ahogy említettem a bevezetőben, a 2014-2020-as időszakban hangsúlyosan megjelennek a Stratégiának a célkitűzései, szervezett keretek között zajlik az, hogy a programozásban érvényesítsük ezeket a szempontokat. Vannak már a 2007-2013-as időszakból is jó gyakorlatok, voltak olyan határ menti együttműködési programok, amelyek pluszpontokat adtak azoknak a projekteknek, amelyek illeszkednek a Duna Régió Stratégiához. Úgy tűnik, hogy ezt a típusú pozitív együttműködést a jövőben is meg tudjuk tartani.

Ami a további lehetőségeket illeti, rendelkezésünkre állnak a központi, brüsszeli kezelésű források, mint például a Life+ vagy a Horizon 2020, az európai területi együttműködési programok, köztük a transznacionális programok, mint például a Közép-európai Program vagy a Duna Operatív Program.

Sokan azt szokták mondani, hogy de hát ezeknek a forrásoknak egy jelentős része már a 2007-2013-as időszakban is rendelkezésre állt, illetve limitált mennyiségben ugyan, de elérhető volt az utolsó két évben is. Nagyon fontos viszont, hogy az elmúlt időszakban kialakultak azok a partnerségek, azok az együttműködési keretek, amelyek már valóban képesek hozzáférni ezekhez a forrásokhoz, és elképzeléseiket pedig a Duna Régió Stratégia szempontrendszer szerint dolgozták ki.

Éppen azért, hogy javítsunk az információáramláson, március 26-án a Külgazdasági és Külügyminisztériumban szervezünk egy úgynevezett projektfinanszírozási konferenciát azon magyar szereplőknek, akik a három területhez kapcsolódóan, tehát a vízgazdálkodási és az energetikai területhez kapcsolódóan projekteket szeretnének megvalósítani a következő időszakban. Az a tapasztalatunk, hogy rendkívül nagy az információhiány, úgyhogy ennek a javításán dolgozunk a Duna Régió Stratégia keretrendszerében is.

Ha összegeznem kellene az elmondottakat, akkor talán úgy foglalthatnám össze, hogy a Stratégia az nem egy olyan varázsszer, ami minden problémára megfelelő megoldást fog kínálni, viszont hogyha az elvárásokat reálisan fogalmazzuk meg az ilyen típusú makroregionális együttműködésekkel kapcsolatban, akkor pedig valódi javulást érhetünk el az adott területeken. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszteri biztos úrnak a beszámolóját, illetve a kollégákkal elvégzett munkát. Most pedig a képviselőtársaimat illeti a szót, kérdések, észrevételek hangozhatnak el. Alelnök úr, parancsolj!

Kérdések, észrevételek, megjegyzések

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszteri Biztos Úr! Tisztelt Bizottság! Először is szeretném megköszönni a rendkívül részletes tájékoztatást. Két kérdést kívánnék feltenni.

Az egyik egy meglehetősen aktuális ügy, a hozzánk eljuttatott háttéranyagban kiemelten jelent meg a geotermikus energia kérdése - miniszteri biztos úr is beszélt erről - és annak fenntartható felhasználása.

Tudjuk, néhány nappal ezelőtti hír, hogy Komáromban valószínűleg nem épülhet meg az a geotermikus erőmű, amit ott terveztek, mert az önkormányzat azt jelezte, hogy a Nokia kivonulása miatt nem tudják biztosítani az ehhez szükséges önrészt.

Hozzátartozik a kép teljességéhez, hogy a szeizmikus vizsgálatokra, engedélyezésekre az önkormányzat jelentős összegeket költött. Az lenne a kérdésem, hogy kormányzati oldalról valamilyen szintű segítségen gondolkodnak-e ez ügyben.

A másik kérdésem pedig az árvízvédelmet érintené, egy kicsit más vizekre evezve. Lehet, hogy nem feltétlenül biztos úr, hanem akár osztályvezető úr vagy főosztályvezető-helyettes úr tud erre inkább válaszolni. Nálunk, Vas megyében a Rába

áradása jelent évről évre komoly problémát, és ismerem az ezzel kapcsolatos elképzelések jó részét, de azt kérném, hogy röviden azért számoljanak be arról, hogy a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan mik a konkrét tervek azzal összefüggésben, hogy ezen a téren érdemi javulást tudjunk elérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor a további kérdéseket gyűjtenénk össze, és akkor egyben fogjuk majd miniszteri biztos úrnak visszaadni a szót. Képviselőtársaim? Gyopáros Alpár képviselő úr, parancsolj!

GYOPÁROS ALPÁR (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Én is köszönöm a miniszteri biztos úrnak a rendkívül részletes beszámolót. Nagyon kevés kérdés maradt bennem. Világos, hogy évek óta, és ha politikailag korrekt akarok lenni, akkor nyugodtan mondhatom, hogy kormányzatoktól függetlenül Magyarország aktív szerepet játszik különösen a balkáni régió országai integrációs törekvéseinek támogatásában. De igaz ez minden más, nem európai uniós tagállam tekintetében is Közép-Kelet-Európában.

Láthatóan felgyorsult ez a folyamat az elmúlt években, különös tekintettel a magyar EU-elnökség időszakára, és itt büszkén utalunk mindig a horvát EU-csatlakozás megtámogatására magyar oldalról, de ott van még számos balkáni ország. Látszik, hogy nagyon-nagyon sok programban részt vesz a magyar diplomácia, különböző twinning programokban, biztonságpolitikai programokban, egyébként ez Moldovára különös tekintettel igaz - itt is számtalanszor elhangzott Moldova -, de egyébként Albániára, Koszovóra is, tehát számos biztonságpolitikai, gazdasági versenyképességi és különös tekintettel jogharmonizációs projekteken veszünk részt, ami szerintem öröndetes. És ahogy én tapasztalom, nagyon jó a hírünk ezekben az országokban, diplomáciai körökben feltétlenül, illetve az ottani kormányzati körökben.

Örömmel hallom, hogy emellett, tehát az integrációs törekvések támogatása mellett immáron deklaráltan megjelenik - nyugati példára hivatkozva - a magyar gazdasági szereplőknek való - hogy is mondjam - útnyitás, úttörés, hogy ha nem lenne ennek a szónak egy pejoratív tartalma. Tehát ezeknek a lehetőségeknek a feltárása és lehetséges kiaknázása akár az állami, akár leginkább a piaci gazdasági szereplők számára. Öröndetes, hogy ez a két dolog összekapcsolódik.

Az a kérdésem, hogy az talán világosabb, hogy mennyire látszik ezeknek az országoknak az integrációs törekvésében ez a számos magyar segítség, hiszen ez kézzelfogható. Az a kérdés, hogy ennek mi is látjuk-e az eredményét, ők is látják-e, tehát valóban létezik-e ez a magyar brand, ezt értékelik-e, és ennek az örvén külgazdasági szempontból látszódnak-e már esetleg valamilyen eredmények, vagy ha nem, akkor az mikorra várható? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Firtl Mátyás képviselő úr, parancsoljon!

FIRTL MÁTYÁS (KDNP): Csak röviden. Miniszteri biztos úr teljes részletességgel, tehát a háttéranyaghoz képest sokkalta részletesebben tájékoztatott bennünket a Duna Stratégiáról, és azt kell mondanom, hogyha azok az eredmények, amiket itt felsorakoztatott, valóban azt tudják eredményezni, hogy a magyar vezető szerep megnyilvánuljon, akkor úgy legyen, szeretnénk azt minél többet elérni. De megjegyzem: pontosan ellensúlyozva mondjuk az osztrák törekvéseket is, mert azért maradjunk annyiban itt, az Európai ügyek bizottságában tudjuk, hogy amikor az európai elnökségre készültünk, ez tulajdonképpen az egyik legfontosabb sikerágazatnak tulajdonítottuk azt, hogy a Duna Stratégiát meg fogjuk valósítani.

Tehát ezért én örülök, hogy próbáljunk arra törekedni, de azért - nem vagyok osztrákellenes, hiszen a szomszédom Ausztria, soproni képviselőként - ismerem azt a törekvést, hogy hogyan próbálnának sok helyről minket úgy lazán kinyomni, és átvenni mindazt a szerepet, amit esetleg a magyar diplomácia az EU soros elnöksége alatt elért.

Na, ennyit bókként, hogy milyen jó, de azért egy-két rövid kérdést felteszek.

A fenntartható energiahasználatok ösztönzésében miniszteri biztos úr itt beszélt a gázpiaci modellről, a gáztározókról, a gázellátásról - és itt képviselőtársam a horvát csatlakozásnak a sikerét említette -, de akkor azt is szeretném megkérdezni, hogy foglalkozik-e a makrorégió azzal a szemponttal, hogy ennek a régióknak a gázellátása hogyan történik, mert a tározók megvannak, kapacitás van, lehetőség van, de a tárolókba miként jut energia? Tehát Duna stratégiai szinten, makrorégiós szinten foglalkoznak-e - összekapcsolva az uniós szinttel - olyan forrásokkal, amelyek biztosítják azt, hogy valóban ezek az interkonnektorok meg is fognak épülni? Horvát viszonylatban kérdezem, már sokadszor, szoktuk mondani, hogy csak ígérik, de nincs LNG-terminál, csak ígérik, de nincs interkonnektor magyar irányba, márpedig valahonnan kapnunk kell.

A szlovák kapacitás úgy gondolom, hogy nem megfelelő, a megépült interkonnektor nem biztos, hogy Szerbiát, Horvátországot, Moldáviát ellátja, tehát ha baj van, rajtunk keresztül kellene menni, és ezek a lehetőségek nincsenek meg. Tehát ezt a gáz vonatkozásában mindenképpen szeretném megkérdezni. Tehát amikor az Európai Unió belül a Duna Stratégiát pozicionálják, energiastratégiai szempontból ebben gondolkodnak-e? Tehát ez az egyik.

A másik pedig szintén, ami a vízgazdálkodásra és a vízminőségre vonatkozik, ez annak idején Nagy Andor képviselőtársunknak az egyik legfőbb motiváló gondolata volt, de ennek a bizottságnak tagja volt Nógrádi Zoltán képviselőtársunk hosszú éveken keresztül, és amikor a Tiszát emlegetik, gondolkodnak-e olyan stratégiában, hogy annak a bizonyos elszívatosodásnak egyéb lehetőségeire valamilyen projektek rendelkezésre tudnak-e állni?

Ezt már itt nem lévő képviselőtársam nevében kérdezem, mert ő egészen biztosan, hogy ezt megkérdezné, most polgármester.

Még egy harmadik, ami szintén a Dunával kapcsolatos, és akkor oszlassa el minden olyan kételyünket, mert mindenki más hajózni szeretne, mi meg nem, ezzel most már megnyugodtak a kedélyek vagy nem nyugodtak meg a kedélyek, mert megint csak az itt lévő régiekre emlékszem, amikor azt mondták, hogy olyan hajókat kell építeni, amivel lehet. De mindenki másnak az volt az érdeke, hogy hajózhasson a Dunán, mi meg pont ellentétesen gondoltuk. Hogy ez hogyan áll, és itt az összekapcsolás szintjén Győr-Moson-Sopron megyeiként azért egy kicsit idehoznám, hogy a gönyüi kikötőkomplexusnak a vasúttal, egyebekkel, logisztikailag való összekapcsolásának a lehetőségében ez egy nagy lehetőség, amiben mindenképp gondolkodni kell, ha nem, akkor az elkövetkező időben az egy lehetőség. Ott a Gönyüi kikötő, a vasút rendelkezésre áll, autópályák rendelkezésre állnak, tehát gyakorlatilag egy fordító korong szerepét is be tudja tölteni. Ugyan én soproni vagyok és Sopronban szeretném az összes fejlesztést, de most a Dunáról beszélünk, akkor ennek a vonatkozásában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más jelentkezőt nem látok. Itt a hűség városában már egyszer jól döntöttek, úgyhogy Mátyás, ennek megfelelően tette fel a kérdéseket és az álláspontokat is.

Én egy nagyon rövid kérdéssel egészíteném ki. Láttunk itt egy nagyon részletes, színvonalas anyagot, amit véljük, hogy szövevényes és nagy munka volt így

összeállítani, illetve a mögötte lévő munkafolyamatok sem elhanyagolhatóak. Ugyanakkor tudjuk, hogy különálló büdzsé a Stratégia végrehajtására nem áll rendelkezésre, tisztelettel érdeklődnénk, hogy a projektek finanszírozása hogyan fog történni, illetve hogyan történt eddig, és hogyan történik majd a jövőben?

Akkor visszaadnám a szót a kérdések megválaszolására miniszteri biztos úrnak. Parancsoljon!

Joó István, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos válaszai az elhangzottakra

JOÓ ISTVÁN, a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős miniszteri biztos (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Igen, számos kérdés felvetésre került, ahogy említettem, a Duna Stratégia nem tud minden felmerült problémát megoldani, és nem tud minden kérdéssel foglalkozni. Amikor különböző munkákat valósítunk meg az egyes szakterületeken, akkor igyekszünk egyfajta prioritási sorrendet meghatározni, hogy melyek azok a legégetőbb kérdések, amelyekkel foglalkoznunk kell.

Az energiaterületen például pontosan azért kezdtük a munkát a gázpiaci kérdésekkel, mert 2009-ben volt egy jól ismert gázválság, amikor ellátási problémák voltak, ezért az országok azt gondolták, hogy a makroregionális együttműködések keretei között is vizsgálni kell ezeket a problémákat.

Amikor a modellezési munkákat elkészítettük, természetesen a megfelelő szakmai kompetenciákkal rendelkező intézmények bevonásával, akkor ők pontosan vizsgálták azt, hogy a nagy vezetékipítési projekteknek milyen hatása van a Duna régió ellátásbiztonsági helyzetére. Természetesen tudjuk azóta, hogy milyen fejlemények voltak, így a kérdés napirenden tartása szükséges.

A gáztárolók kérdése, az, hogy honnan érkezik gáz a tárolókba, szintén része volt ennek a munkának, és az is, hogy hogyan tudjuk egyáltalán ösztönözni a stratégia keretei között az országokat, hogy egymás kapacitásait használják, amelyek rendelkezésre állnak. Számos olyan akadály van, olyan jogi akadály van, amit ebben a kérdésben a következő időszakban az egyes országoknak le kell bontaniuk azért, hogy tudják érdemben használni egymás tárolóit, jól működő mechanizmusok alapján, nem pedig úgy, ami vészhelyzetben vagy veszélyhelyzetekben tapasztalható volt, hogy rendkívül extrém körülmények között kellett megoldani más országoknak az ellátását.

A geotermia tekintetében köszönöm szépen a felvetést, nem ismertük a problémát. A makroregionális stratégia keretei között alapvetően másabb kérdésekkel foglalkoztunk az elmúlt időszakban, de meg fogjuk vizsgálni, hogy akár ez a konkrét projekt, amit szeretnénk megvalósítani a következő időszakban, hogyan tudja ezt a negatív tendenciát akár pozitívan befolyásolni.

Szintén amit Firtl képviselő úr vetett fel az osztrák érdekek előtérbe helyezéséről, ismerjük a problémát. Napi szinten szembesülünk azzal, hogy nem feltétlenül mindig egy irányba próbáljuk húzni a szekereket. Egy erőteljes osztrák-román együttműködés van a továbbiakban is a Stratégia keretei között, elég, hogyha ismételt arra emlékeztetem a tisztelt bizottságot, hogy a korábbiakban osztrák, jelenleg pedig román biztos felügyeli a területet.

Amit tehetünk, az az, hogy törekszünk a jó viszonyra, egészen addig, ameddig ezt megtehetjük, másrészt pedig ezt ellensúlyozandó, mármint az említett két országnak az igen szoros együttműködését, magunk is megpróbáljuk kialakítani azokat a kapcsolatrendszereket, amelyek működtethetőek, amikor azokra szükség van. Éppen ezért alakítottunk ki egy igen komoly stratégiai partnerséget Baden-Württembergnek az EU Duna régiós csapatával, vagy éppen ezért van egy igen jó és

napi szintű együttműködésünk Csehországgal, illetve a Stratégiának a nem EU-s országaival.

Amit Gyopáros képviselő úr felvetett: igen, létezik az a rendkívül pozitív megítélése Magyarországnak, amit a korábbiakban is ismertünk. Elsősorban vízgazdálkodási kérdésekben számítanak az országok a tapasztalatainkra. Hogy láthatóak-e ennek már a konkrét eredményei, azt gondolom, hogy viszonylag visszafogott mértékben, mármint ami a Stratégia keretrendszerét illeti, de igen, láthatóak, hogy tudjuk segíteni azoknak a magyar cégeknek az ambícióit, akik valóban képesek arra, hogy ott jelen legyenek ezeken a piacokon.

Sokat kell tennünk azért, hogy minél több ilyen vállalkozás legyen mondjuk a vízgazdálkodási kérdésekben is.

Ami az energetika kérdéskörét illeti: amikor Moldovában megvalósítottuk ezt az említett energiapiaci képzési programot, akkor egy olyan szintet értünk el, hogy a legaktívabb donorral, azaz Svédországnak a SIDA nevezetű intézményével azonos szinten kezelték Magyarországot.

Azt talán nem is kell mondanom, hogy a SIDA az egy jóval nagyobb költségvetéssel rendelkezik, mi ezt a képzési programot egy nagyságrendileg 7-8 millió forintból valósítottuk meg különböző pályázati forrásoknak a felhasználásával, és azt gondolom, hogy a következő időszakban is van lehetőségünk arra, hogy ilyen típusú képzési programokat valósítsunk meg azokban az országokban, ahol valós igény mutatkozik ezekre.

Mi a cégeknek természetesen megnyitjuk a lehetőséget, amikor ilyen típusú együttműködések valósítunk meg, sokat kell dolgoznunk azért - és nekik is -, hogy valóban élni tudjanak ezekkel a lehetőségekkel.

Ami a Tisza és a homokhátság problémakörét illeti, ott majd főosztályvezető-helyettes úrnak is át fogom adni a szót. Két dolgot tudnék említeni ezzel kapcsolatban. Itt is érvényes az, hogy prioritási sorrendet határozunk meg a munkában, de természetesen nem szeretném lerúgni a kérdést. Rendkívül fontos és égető probléma a homokhátságnak az elsivatagosodása, amit magam szakértői anyagokból láttam, az az, hogy a Duna-Tisza-csatorna megvalósítása az jelenleg sem gazdaságilag, sem földrajzi szempontból nem tűnik reálisnak. Szakértői anyagokból azt lehet kiolvasni, hogy 30 méter magasra kellene felemelni a vizet, hogy el tudjuk juttatni azokra a területekre, ahol ez szükséges.

Amit tudunk tenni, az az, hogy olyan projekteket próbálunk megvalósítani, amelyek az öntözéssel vagy innovatív öntözési módszereknek a bevezetésével kapcsolatosak. Van erre irányuló kezdeményezésünk is, amit a korábbiakban a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség nyújtott be a Délkelet-európai Transznacionális Program pályázatára, vagy bocsánat, a Central Europe, a Közép-európai Programnak a pályázati felhívására, ez akkor nem kapott támogatást, és a Duna Régió Stratégia keretei között megpróbáljuk kiküszöbölni azokat a hibákat, amelyek miatt a projektet nem ítélték meg pozitívan. Tehát hogy egy olyan partnerségi rendszert tegyünk a projekt mögé, amely valójában életképes konzorciumot tud eredményezni. A Duna Régió Stratégiának ez az egyik legfontosabb feladata, hogy a különböző célok mentén kidolgozott pályázati elképzelésekhez a megfelelő konzorciumi háttérrel is biztosítani tudja.

Ekkor jön képbe a diplomáciai hálózat is. Nagyon sokszor kérjük az egyes külképviseleteink támogatását azért, hogy menjenek el az illetékes minisztériumokba, kérjék azt, hogy jelöljenek ki megfelelő partnereket az adott projektekhez.

A hajózás témakörében nem tudok jó hírrel szolgálni Firtl képviselő úrnak. A Duna Régió Stratégia miniszteri biztosának nem lehet külön álláspontja a kérdéstről. Nekem és a munkatársaimnak az a feladata, hogy az ismert magyar kormányzati

álláspontot képviseljük a különböző makroregionális együttműködési formációkban. Egyébként az jó hír, hogy Magyarország a továbbiakban is mindent megtesz azért, hogy a megfelelő és biztonságos hajózás feltételeit biztosítsa az ország Duna-szakaszán. Számos projekt van, amelyben Magyarország részt vesz, legyen szó a hajóútvonal kitűzéséről vagy a meder állapotának a felméréséről. Éppen ezért nagyon fontos a sediment, vagyis a hordalék-egyensúly projekt, amelyet a Budapesti Műszaki Egyetem fog vezetni a következő időszakban, és alapvető fontosságú az - és ezt az álláspontot képviseljük a Stratégia keretei között egészen addig, ameddig másra nincs utasítás úgymond -, hogy olyan eszközökkel kell segítenünk a hajózásnak a fejlődését, amelyek nem veszélyeztetik az ivóvízbázisokat, a természeti életközösséget, a Duna menti turizmust és hasonló kérdéseket. Magam pedig el szoktam mondani azt, hogy a hajókat kell igazítani a Dunához és nem fordítva. Tehát csak átfogó, integrált elemzések alapján mondhatunk ki bármit ebben a kérdésben. Ezek egyelőre még nem állnak rendelkezésünkre.

A projektek finanszírozása tekintetében elnök úrnak volt egy kérdése. Leginkább az úgynevezett Duna Transznacionális Programra és a Közép-európai Együttműködési Programra kívánunk támaszkodni a jövőben. Ahogy említettem, a Duna Transznacionális Program az összköltségvetésében 300 millió eurós, amit konkrétan a projektekre tudunk fordítani, az 250 millió euró.

Ez nem egy nagy összeg. Hét évről beszélünk, 14 ország részvételével, viszont van egy előnyünk ebben a kérdésben. Igenis, ki fogjuk használni azt, hogy Magyarországon működik ez a program, illetve itt van az irányító hatósága, és természetesen nem kívánunk olyan előnyökkel élni, amelyek bármilyen szempontból nem lennének reálisak vagy etikusak. De szeretnénk, hogyha a projekteket minél inkább elő tudnánk készíteni addig, mire az első pályázati felhívások majd megérkeznek a következő időszakban.

És ahogy említettem, amik kialakultak partnerségek és együttműködések az elmúlt években, azok pedig alkalmasak arra, hogy hozzájárjenek azokhoz a forrásokhoz, amelyekhez bárki hozzáférhet.

Főosztályvezető-helyettes úrnak adnám át a szót, hogy az árvízvédelemmel kapcsolatban válaszoljon.

ELNÖK: Parancsoljon!

Dr. Dobi László főosztályvezető-helyettes (Országos Vízügyi Főigazgatóság) válasza

DR. DOBI LÁSZLÓ főosztályvezető-helyettes (Országos Vízügyi Főigazgatóság): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Néhány szót az elhangzott vízgazdálkodási jellegű kérdésekről, bár megmondom őszintén, hogy én már tudnék állást ajánlani a miniszteri biztos úrnak, ugyanis annyira jó az együttműködés a Külgazdasági és Külügyminisztérium és az OVF között, most már annyi információt elsajátított a miniszteri biztos úr, hogy már szinte mindent elmondott ezzel a néhány kérdéssel kapcsolatban.

Először is alelnök úr kérdezte a Rába kapcsán az árvízi helyzet javítására tett intézkedéseket. Ezzel kapcsolatosan hadd említsek néhány dolgot.

A Rába egy elhíresült folyó, és akkor itt az osztrák relációt is fel lehet hozni példaként, hiszen a Rába-habzás az, amivel jó néhány éve küzdünk, és legalább ekkora jelentőségű az árvízi problémák kérdése is. Erre 2013 különösképpen ráirányította a figyelmet. Ugyanis mi is itt a probléma?

A Rába egy rendkívül érdekes térségben húzódó folyó, ugyanis ma a magyar vízgazdálkodási törvény azt mondja, hogy a védekezésre kötelezettek, a vizek kárainak

elhárításában három intézményrendszerre telepíti le a törvény a védekezési kötelezettséget: az államra, ennek a letéteményese az állami vízügyi szervezet, a vízügyi igazgatási szervek, az önkormányzatokra és nagyon ügyesen a törvény még megfogalmazza, hogy és egyéb, a védekezésben, a kárelhárításban érdekeltekre telepíti. Itt aztán az üzemektől kezdve, sokféle vegyes viszonyt lehetne felhozni, de mégiscsak alapvetően a védekezésnek a terhe az állami szerveken, az államon nyugszik, amelyik garantálja nyilván az ebben a térségben élők árvízvédelmi biztonságát.

A Rába egy saját földrajzi adottságú folyó, ugyanis rendkívül sok benne a nyílt ártér. Nyílt ártér alatt azt a területet értjük, ahol nincsenek védtöltések, és a folyó gyakorlatilag a természetes magas partokat kihasználva, a legmagasabb vízszintjéhez képest kiballag a medréből, és a sajátos szituáció abban rejlik, hogy itt jó néhány település található. A települések pedig - ahogy az előbb említettem - a védekezésre kötelezettek közé tartoznak, tehát itt a védekezést a települések irányítják. Természetesen itt is megjelenik a törvényben az állami irányításnak és szerepvállalásnak a kötelezettsége, tehát a polgármestert mindig segítjük a munkájában, illetve az ottani védműveknek az évenkénti ellenőrzésében részt veszünk.

A 2013-as védekezés arra mutatott rá, hogy jó döntése volt a kormánynak akkor - és sikerült is nagyobb károkozás nélkül elhárítani az itt jelentkező nagyobb vizeket -, amikor azt mondta, hogy az önkormányzati védekezések irányítását is az állami vízügyi szerveknek kell nemcsak koordinálni, hanem konkrétan irányítani, ugyanis a polgármesterek nem szakemberek a védekezésben, ezt tudomásul kell vennünk. Ők köztisztviselőknek, közmegebecsülésnek örvendő, nagyon komoly helyismerettel rendelkező emberek, akik közül jó néhányan vannak vízügyes beütései, de nem szakemberek, tehát nyilván támaszkodnak a vízügyre.

A másik, ami nagyon fontos volt, hogy a védekezési tapasztalatok kapcsán elkészítette a vízügyi szervezet az állami költségvetésből az összes érintett településnek a védelmi tervét. Ezeknek a terveknek a jó része ugyanis nem, vagy csak nagyon rosszul volt használható a védekezés kapcsán, nem lehetett tudni, hogy hová építsünk nyúlgátat, azt a nyúlgátat milyen magasra építsük, hol kell elzárni a kulisszákat, átereszeket. Ezeket sikerült ezt követően, a 2013. évi védekezést követő állami forrásokból megvalósult védelmi tervekkel - hogy úgy mondjam - rendbe rakni.

A következő: visszautalnék miniszteri biztos úrnak az előrejelző projekttel kapcsolatos ismertetésére. Most a Duna stratégia keretén belül szándékozunk magyar dominanciával, hiszen a hazai vízjelző szolgálat nemzetközi, de akár merem nyugodtan említeni, hogy világviszonylatban is vezető pozícióban van, legalábbis ami az elméleti és a szakmai tudást illeti, ezt minden bizonnyal alá tudom támasztani, ugyanis a jó védekezésnek az alapfeltétele az, hogy tudjuk, hogy mire kell felkészülnünk, mekkora víz várható, az mikor érkezik és annak milyen lesz a tartóssága. Ez költségvetési hatékonyságot irgalmatlan módon befolyásoló tényező, hogy gyakorlatilag nyilván nem pufogatjuk az állami forrásokat úgymond fölöslegesen, tényleg arra építjük ki a védműveket, ami várható.

További előrelépés, hogy átvizsgáltuk és modelleztük - beleértve a Rábát is - a medreknek, a folyómedreknek a nagyvízi vízszállító képességét, és egy úgynevezett nagyvízi mederkezelési jogszabály jelent meg az elmúlt évben, illetve ennek az évnek az elején, amelynek jelen pillanatban van a végrehajtása. Ugyanis egészen eltérő védekezési stratégiát alkalmazunk például a Tisza esetében, ahol vésztározókkal kivezetjük az érkező vízhozamokat, és egészen más stratégiát kell például alkalmazni a dunántúli vízfolyások esetében, ahol nincs például akkora hely. A Tiszát terhelő árvízi vízhozamokat egy akkora összterületű tározórendszerbe vezetjük ki, csak hogy

adjak egy támpontot, mint ma a Balaton. Igen ám, de például a Dunának a vízhozama majdnem háromszorosa a Tiszáénak. Na most, mutasson valaki ma a Dunántúlon három Balatonnyi helyet, ahová mi ki tudjuk vezetni mondjuk a Duna árvízhozamait. Tehát nyilván ez nem megoldás. Helyette van a nagyvízi mederkezelés, és ez érinti a Duna mellékvízfolyásait, például a Rábát is, nagyvízi mederkezelési tervet alakítottunk ki, amit 6 évente felülvizsgálunk. Ebben ki vannak jelölve a hidrológiailag érzékeny sávok, amelyek elsősorban a vízlevezetés célját szolgálják, és ki vannak jelölve azok a sávok, amelyek más egyéb jóléti, ökológiai és egyéb hasznosítás szempontjából is szóba jöhetnek.

Tehát úgy gondolom, ezek nagyon komoly előrelépések, és ha ehhez még hozzáteszem, hogy újraszámoltuk az ország összes felszíni vízfolyására folyamatban lévő, de a nagyobb vízfolyásokra, így a Dunára is már elkészült új mértékadó árvízszinteket, amelyek immár nem vízszint-megközelítésűek statisztikai alapokon nyugodva, hanem statisztikai elemzések alapján meghatározott árvízhozamokra határozzuk meg a kiépítési magasságot, azt hiszem, hogy jelentős előrelépésekről beszélhetünk. Mindezek, az új MÁSZ-nak, illetve a nagyvízi mederkezelésre épülő fejlesztési programok lesznek majd a hazai operatív programok kapcsán a következő 7 éves programok, amiről miniszteri biztos úr is beszámolt, ezek kerülnek majd végrehajtásra.

Tehát körülbelül ennyit tudnék így átfogóan mondani nyilván a dunántúli árvízvédelmi intézkedéseinknek a főbb irányvonalaira és az eddig eltelt és megvalósított eredményekre.

Ami egy picit a sivatagosodás kérdését illeti, és a hajózásba én direkt nem mennék bele. A sivatagosodás kérdése. Miniszteri biztos úr is említette, hogy nyilván ennek a területnek ez az úgynevezett vízháztartási deficitje egy élő probléma. A megoldás nagy valószínűséggel nem a 30-40 méter emelőmagasságot igénylő és nagy vízugarat igénylő vízpótlásban rejlik, sokkal inkább a lehullott csapadéknak a helyszínen tartásában, tehát a víz visszatartás és tározás, tehát most is például egy jelentős belvizes szituációban vagyunk, és ilyenkor a belvízidőszak lecsengésének a végén a vízügyi szervezeteknek a fő feladata már a vizek visszatartása. Tehát nem engedjük mindenféle téves elképzeléssel - meg kell hogy cáfoljam - visszaemelni az összes területen lévő vizet, hanem az arra alkalmas területeken, és ez összhangban van a környezetvédelmi szempontokkal, a vizes élőhelyekkel, igenis, ilyenkor már a víz visszatartáson gondolkodunk.

A másik pedig, amiről be tudok számolni, hogy ahhoz, hogy ezeknek a területeknek a vízhiányát, a vízháztartási deficitjét hatékonyan tudjuk kezelni, ahhoz nekünk hatékony információs rendszerre van szükségünk. Ebben az évben kívánunk kiépíteni egy úgynevezett aszály-előrejelző rendszert, és ebben - ahogy képviselő úr említette - a mórhalmi polgármester úrnak is van nyilván egyfajta jelentős motivációs szerepe. Ez egy nagyon komoly adatbázis lesz, ami a talaj nedvességtartalmát, a párolgást, a napsugárzást és még sok paramétert mérő rendszerből tevődik össze, és ez alapján bizonyos aszályossági indexek felhasználásával majd előre tudjuk jelezni, most már nagyobb biztonsággal az egyes térségeket terhelő aszályszituációkat. És további jó hír, hogy ebben szintén szeretne Magyarország majd nemzetközi projekt területén is az élére állni ennek a tevékenységnek, és egy délkelet-európai aszályközpont létrehozásán is fáradozunk a Duna stratégia égiszén belül, hiszen a tőlünk délkeletebbre élő országoknak, főleg a mezőgazdasági területei hasonló adottságokkal és hasonló problémákkal küzdenek, mint a magyar területek. Úgy gondolom, hogy a magyarországi aszály-előrejelzési mintaprojekt később majd sikerrel lesz alkalmazható a délkelet-európai országoknál is. Köszönöm szépen. *(Firtl Mátyas: Köszönöm szépen Nógrádi Zoltán nevében is.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen a Duna Régió Stratégia végrehajtásáért felelős Joó István miniszteri biztos úrnak és kedves kollégáinak, Dobi Lászlónak és Jenei Gábornak a jó stílusú, őszinte megbeszélést.

Az ülés berekesztése

Képviselőtársaimat tájékoztatom, hogy a bizottságunk soron következő ülése várhatóan március 9-én, 10 órakor kerül megrendezésre, ugyanitt. A napirendi pontok egyeztetés alatt vannak. A bizottsági ülést ezzel bezárom. Köszönöm szépen mindenkinek a részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 12 perc)

Tessely Zoltán
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Pavlánszky Éva